

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobců: **a) M. C., b) nezl. N. C.**, oba zastoupeni Mgr. Petrou Severovou, advokátkou, sídlem 5. května 163, Sokolov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2020, č. j. OAM-355/ZA-ZA11-VL13-2020, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2021, č. j. 60 Az 43/2020 – 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobců Mgr. Petře Severové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 365 Kč**. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaný dne 7. 9. 2020 rozhodl, že opakovaná žádost žalobců o mezinárodní ochranu je nepřipustná dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Žalobci neuvedli žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu oproti své předchozí žádosti a v zemi původu nedošlo od doby posouzení předchozí žádosti k žádné změně, která by svědčila hrozbě pronásledování či vážné újmy.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobci u Krajského soudu v Plzni, který žalobu zamítl.

[3] Krajský soud zrekapituloval, že žalobkyně a) v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 7. 2019 uvedla, že roznášela letáky pro politickou stranu Renato Osati, a za důvod podání žádosti označila nestabilitu mezi Ruskem, Ukrajinou, Moldavskem a Podněsterskem, přičemž si přála, aby její syn vyrůstal v klidu a tyto problémy se jej netýkaly.

[4] Krajský soud konstatoval, že institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Ohledně údajně nové okolnosti, kterou žalobkyně a) uvedla v druhé žádosti o mezinárodní ochranu, a sice že byla aktivní na sociálních sítích a publikovala články o korupci a politice v zemi a někteří jí psali ošklivé komentáře a dokonce i výhrůžky, soud přisvědčil žalovanému, že tato skutečnost musela žalobkyni být známa již v době podání předchozí žádosti. Žalobkyně a) tvrdila, že výhrůžky začala dostávat až později, i když byla na sociálních sítích dle jejích slov aktivní zhruba rok, dle soudu tedy bylo zřejmé, že si této okolnosti byla vědoma již před příjezdem do ČR a podáním své první žádosti o mezinárodní ochranu. Je tedy důsledkem pouze jejího vlastního zavinění, že tato skutečnost nebyla předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany, a nejedná se tedy o nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu zákona o azylu. Postup žalobců se proto soudu jevil jako účelový. V předchozím řízení byla žalobkyně a) opakovaně dotazována na důvody svého odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu a opakovaně prohlásila, že uvedla všechny důvody svého odjezdu i své žádosti a nechce žádné další skutečnosti doplnit.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (stěžovatelé) kasační stížnost.

[6] Stěžovatelé namítají, že splňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka a) opakovaně uváděla, že na ni byl činěn nátlak ze strany neznámých osob z důvodu její politické činnosti ve prospěch strany Renato Osati, tj. proruské opozice. Stěžovatelce není zřejmé, jak jinak tuto skutečnost prokázat než svou výpovědí, neboť útlak byl činěn osobami v Moldávii, jejichž výslech je vyloučen. Pokud měl soud za to, že nebylo možné kladně rozhodnout pouze na základě doložených listin, měl přistoupit k výslechu stěžovatelky a).

[7] Je všeobecně známou skutečností, že obyvatelé Moldavska jsou rozděleni na příznivce úzkých vztahů s Ruskem, ty, kteří chtějí zůstat nezávislí, a dále menšinu, která stojí o připojení k Rumunsku. Krajský soud se v odůvodnění rozhodnutí nevypořádal se skutečností, že společnost v Moldávii je rozdělená a došlo k vyhrocení vztahů skupin podporujících vlastní politické přesvědčení. Od roku 2018 probíhají v Moldávii demonstrace.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na zákonnosti svého rozhodnutí. Odkázal na vyjádření k žalobě a zopakoval argumentaci uvedenou ve správním rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelů.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[11] Stěžovatelé v kasační stížnosti k přijatelnosti jejich kasační stížnosti nic neuvedli. Zároveň nevznášají žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[12] Žalovaný žádost o mezinárodní ochranu meritorně neposuzoval, neboť ji shledal nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a řízení o ní proto dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) odkazuje na § 11a odst. 1 zákona o azylu, dle kterého podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

[13] K posuzování opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, platí, že „*rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat odůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“ Z usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne: „*Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.*“

[14] Z uvedeného vyplývá, že při posuzování přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se hodnotí pouze to, zda stěžovatelé uvedli nové okolnosti, které nemohli bez svého zavinění uvést dříve, či zda se relevantním způsobem změnila okolnosti na jejich vůli nezávislé (poměry v zemi původu), které by odůvodňovaly nový přezkum jejich případu. Pokud tomu tak je, bude jejich žádost věcně projednána. V opačném případě bude řízení zastaveno, neboť jimi uváděné důvody pro udělení mezinárodní ochrany již byly správním orgánem posouzeny v předchozím řízení, resp. v nynějším případě již bylo zkoumáno, zda ze stěžovateli uváděných důvodů nelze v jejich případě považovat zemi původu za bezpečnou. Tím je určen též rámec soudního přezkumu.

[15] Namítá-li stěžovatelka a), že krajský soud nepovažoval jí uváděné důvody za dostatečné pro udělení mezinárodní ochrany, je třeba připomenout, že krajský soud mohl přezkoumat rozhodnutí pouze ve výše vytyčených mantinelech. Této povinnosti krajský soud dostal. Vysvětlil, že opakovaná žádost stěžovatelů není přípustná, neboť důvody pro její podání jsou totožné jako v předchozí žádosti. Nově sdělenou skutečnost týkající se politické aktivity stěžovatelky a) na sociálních sítích a s ní spojených výhrůžek, posoudil stejně jako žalovaný jako skutečnost, kterou stěžovatelka a) mohla uvést již v předchozím řízení. Proti tomuto posouzení, jež je ústředním bodem celého nynějšího řízení, přitom stěžovatelé v kasační stížnosti nijak neprotestují.

[16] Rovněž k otázce rozdělení společnosti a vyhrocených vztahů mezi jednotlivými politickými proudy v zemi je nutno odkázat na výše uvedený rámec soudního přezkumu opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Stěžovatelka a) netvrdila, ani správní orgán nezjistil, změnu situace v zemi původu od podání první žádosti v roce 2019, jejímž důvodem bylo právě napětí mezi jednotlivými skupinami obyvatel v Moldavsku. V takovém případě nebyl soud oprávněn přehodnocovat závěry týkající se bezpečnostní situace v zemi původu stěžovatelů učiněné v předchozím řízení. Rozhodnutí o první žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu bylo ostatně podrobeno přezkumu ve správním soudnictví samostatně a rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 12. 2019, č. j. 60 Az 51/2019 - 59, byla žaloba zamítnuta.

[17] S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení krajského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatelů. Kasační stížnost tak nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4). Stěžovatelé v řízení úspěch neměli, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[20] Stěžovatelům byla usnesením krajského soudu č. j. 60 Az 43/2020 – 16 ze dne 21. 10. 2020 ustanovena zástupkyní Mgr. Petra Severová, advokátka. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 a 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni jí vyčíslenou odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 4.960 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 ve spojení s § 12 odst. 4 téže vyhlášky]. K tomu náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože je zástupkyně plátekyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21 %. Celkem se tedy jedná (po zaokrouhlení na celé koruny) o částku 6.365 Kč, jež jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu